

104
своя прѣдмѣтъ, въ своихъ-тѣ работѣхъ? Кое училище у насъ е снабдено съ всички спомагателны сръдства за изучаваніе нѣкои науки, кои-то безъ това друго-яче не можтъ ся прѣдѣ ученику? Или, кое-то е още по-чюдно, чули ли сте да има у насъ нѣгдѣ божемъ двѣ общины, на кои-то училища-та да иматъ еднаквж программж?! Като ся броемъ отъ толкосъ милиона народъ, колко и каквы вѣстници ся издавать у насъ и за насъ и по колко листове ся прѣскать отъ тѣхъ между насъ, па и какъ ся плащать тые отъ насъ? А гдѣ ни учены-ты и другы дружества за подпомаганіе народа ни въ всяко отношеніе както морално тѣи и матеріално?

Като живѣемъ въ странж, подобих на обѣтованихъ-тѣ земж, гдѣ ни напрѣдкъ-тъ въ домоводство-то, гдѣ го въ земледѣліе-то, а гдѣ го въ знаты-ты и тръговѣж-тѣхъ? Защо-то, що не быхмы могли ные да имамы, а нѣмамы го, нъ за потрѣбж-тѣхъ си принуждавамы ся да го трѣсимъ другагдѣ; а това стопанство ли е, икономія ли е? Отъ другж странж гдѣ-то пакъ нищо нѣмамы, а неможемъ да го направимъ, нъ править ни го чюжды рѣцѣ и продавать ни го скжпо и скжпо; а това работа ли е и занаяте ли сж, гдѣ-то гы имамы ные у насъ? А това гдѣ-то едно нѣщо ни недостигжло, а пакъ отъ друго ако и да артисало, а то залудо пропадижло, зашто-то нѣмамы съврѣменно кому да го продадемъ, или отъ кого да го купимъ, или пакъ ако найдемъ да купимъ еднаж стокж отъ четвъртѣхъ и петѣхъ ржжж скжпо и скжпо, а продавамы ѣж на силж — съ хыляды лѣжи и клетвы, и то повечето пакъ на вѣрж и съ загубж; а това тръговія ли е, гдѣ-то ѣж врьтимъ ные? У насъ най-пръвы-ты сжщественны условія за поминѣка ни, като: земледѣліе, лозарство, скотовѣдство, свиларство, пчеларство и другы стоятъ още на оны стѣпени, на кой-то сж были и прѣди стотины години! А гдѣ сж наши-ты фабрики? Гдѣ ни желѣзници-ты и добры-ты пжтища? Гдѣ сж наши-ты дружества за подпомаганіе земледѣліе-то, скотовѣдство-то и пр. и пр.? Гдѣ ни божемъ по едно училище за тѣя толкосъ сжщественны стржкы за поминѣка ни, кои-то сж были и още длѣго врѣме щжть бж-дѣтъ за насъ всички-тъ ни животъ и поминѣкъ, като не умѣемъ друго повече нѣщо? Гдѣ сж наши-ти тръговскы съ-дружества, кои-то да ни донасятъ всяко нѣщо отъ мѣсто-то му, отъ пръвж ржжж? — И още колко, колко нѣща трѣб-